

Viite
Hänvisning

Asia Vastaus kirjalliseen kysymykseen energia- ja ilmastotavoitteista E 15/2016
Ärende

Islannin, Norjan, Ruotsin ja Suomen hallituksia on pyydetty vastaamaan kansallisiin energia- ja ilmastotavoitteisiin liittyviin kysymyksiin. Pohjoismaiden ministerineuvoston puheenjohtajamaa Suomi lähettää ohessa yhteenvedon yksittäisten maiden vastauksista.

Suomen vastaukset:

Energia

Sipilän hallitusohjelmaan sisältyvät seuraavat energiapoliittiset tavoitteet:

- Fossiilinen tuontienergia korvataan kotimaisella puhtaalla ja uusiutuvalla energialla.
- Päästöttömän, uusiutuvan energian käyttöä lisätään kestävästi niin, että sen osuus 2020-luvulla nousee yli 50 prosenttiin, ja omavaraisuusaste nousee yli 55 prosenttiin sisältäen mm. turpeen.
- Perustetaan uusiutuvan energian teknologianeutraali tuki, joka noudattaa EU:n suuntaviivoja ja joka vähenee tuotannon muuttuessa taloudellisesti kannattavammaksi.
- Siirrytään hiilettömään energiantuotantoon ja puolitetään tuontiöljyn käyttö kotimaan tarpeisiin 2020-luvun aikana.
- Nostetaan liikenteen uusiutuvien polttoaineiden osuus 40 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä.

Ilmasto

- Suomi on sitoutunut EU-lainsäädännön vuoden 2020 tavoitteisiin. Tämä tarkoittaa päästökaupparektorin päästöjen vähentämistä EU-tasolla 21 prosentilla vuoteen 2005 verrattuna. Päästökaupan ulkopuolisella sektorilla Suomen tavoite on vähentää päästöjä 16 prosentilla vuoden 2005 tasoon verrattuna.
- Sipilän hallitusohjelmassa päästökaupan ulkopuolisen sektorin tavoitetta on tiukennettu niin, että vuodelle 2020 asetettu tavoite on määrä saavuttaa jo vuonna 2018.
- Suomi ei ole asettanut kansallisia päästötavoitteita vuodelle 2030. Vuoden 2030 tavoitteet määritellään tulevana vuosina, kun EU:n vuoden 2030 ilmasto- ja energialainsäädäntö hyväksytään.

- Suomi on ilmastolakinsa kautta sitoutunut vähentämään päästöjä vähintään 80 prosentilla vuoteen 2050 mennessä verrattuna vuoden 1990 tasoon.
- Suomen kasviuonekaasujen kokonaispäästöt olivat 59,1 miljoonaa tonnia vuonna 2014. Vuoteen 2005 verrattuna päästöt ovat vähentyneet 10 miljoonaa tonnia eli 15 prosenttia.
- Tällä hetkellä ei käydä keskustelua näiden tavoitteiden muuttamisesta.

Islannin vastaukset

Mitä tavoitteita hallituksilla on tällä hetkellä vuosilukujen ja sen määrän suhteen, kuinka suuri osa energian kokonaiskulutuksesta tulisi olla peräisin uusiutuvista energialähteistä sekä mihin mennessä hiilen ja maakaasun käyttö on tarkoitus lopettaa kokonaan?

- Tällä hetkellä uusiutuvan energian osuus energian kokonaiskulutuksesta Islannissa on 71 prosenttia. Uusiutuvan energian osuus sähköntuotannosta on 99,9 prosenttia, ja talojen lämmitykseen käytettävästä energiasta 99 prosenttia on uusiutuvaa. Fossiilisia polttoaineita käytetään lähinnä liikenteessä ja kalastuksessa. Islannin kauppa- ja teollisuusministeri antoi keväällä 2016 yleiskäräjille ehdotuksen täytäntöönpanosuunnitelmasta, joka koskee fossiilisten polttoaineiden korvaamista uusiutuvalla energialla. Ehdotuksen mukaan liikenteessä käytettävän uusiutuvan energian osuuden tulee vuoteen 2030 mennessä kasvaa nykyisestä 6 prosentista 30 prosenttiin. Merialueisiin liittyvän toiminnan osalta uusiutuvan energian osuuden tulee olla 10 prosenttia vuonna 2030.

Mitä tavoitteita mailla on kasviuonekaasujen vähentämiselle kokonaisuudessaan?

- Islannilla on yhteinen tavoite EU-maiden kanssa vähentää kasviuonekaasupäästöjä 20 prosenttia vuoteen 2020 mennessä vuoden 1990 päästötasoon verrattuna. Islanti pyrkii osallistumaan Euroopan maiden yhteiseen tavoitteeseen vähentää kasviuonekaasupäästöjä 40 prosenttia vuoteen 2030 mennessä.
- Islanti tulee täyttämään oman osuutensa osallistumalla EU:n päästökauppajärjestelmään ja asettamalla erityisen tavoitteen päästökaupan ulkopuoliselle sektorille. Vuoden 2030 päästötavoitteet muotoillaan EU:n ja mahdollisesti muiden valtioiden kanssa käytävissä neuvotteluissa.

Miten näiden kahden edellä mainitun kohdan tavoitteet ovat kehittyneet viimeisen 10 vuoden aikana – onko niitä laskettu vai nostettu?

- Kasviuonekaasupäästöjen määrä (lulucf pois lukien) oli 4,6 miljoonaa tonnia vuonna 2014, kun määrä vuonna 2005 oli 3,9 miljoonaa tonnia. Tällä ajanjaksolla päästöt vähenivät päästökaupan ulkopuolisella sektorilla 6,9 prosenttia, mutta kasvoivat 109 prosenttia EU:n päästökauppajärjestelmässä.

Onko hallituksilla suunnitteilla laskea tai nostaa mainittua tavoitetasoa?

- Nykysuunnitelmiin tehtävistä muutoksista ei ole tehty päätöksiä tai käyty keskustelua.

Norjan vastaukset

Energia

Norjan uusiutuvan energian osuus, siten kun se lasketaan uusiutuvan energian direktiivin mukaan, on kasvanut vuodesta 2004, jolloin se oli 58 prosenttia, 69 prosenttiin vuonna 2014. Noin 98 prosenttia Manner-Norjassa tuotetusta energiasta on peräisin uusiutuvista lähteistä. Manner-Norjan energiantuotantoon ei ole suunnitteilla uuden fossiilisen kapasiteetin laajennusta.

- Norjan tavoitteena on uusiutuvan energian direktiivin ja ETA-sopimuksen mukaisesti yltää uusiutuvan energian tuotannossa 67,5 prosentin tasoon vuoteen 2020 mennessä.

- Norjan ja Ruotsin tavoitteena on laajentaa uutta uusiutuvan energian yhteiseen sertifikaattijärjestelmään kuuluvaa sähköntuotantoa 28,4 terawattituntiin vuosina 2012 - 2020.
- Norjan energiapolitiikan neljä pääpainopistealuetta vuoteen 2030 mennessä: parempi toimitusvarmuus, uusiutuvan energiantuotannon kannattava laajentaminen, tehokkaampi ja ilmastoystävällisempi energiankäyttö sekä elinkeinokehitys ja lisäarvon luominen hyödyntämällä tehokkaasti kannattavia uusiutuvia luonnonvaroja.

Ilmasto

- Norjan tulee olla vähäpäästöinen yhteiskunta vuonna 2050.
- Norjan tulee olla hiilineutraali vuonna 2050.
- Osana maailmanlaajuista ja kunnianhimoista ilmastopimusta, jossa myös muut teollisuusmaat sitoutuvat merkittäviin velvoitteisiin, Norjan velvoittava tavoite on olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Tämä tarkoittaa, että maan päästövähennyksen tulee vastata vuoden 2030 päästötasoa.
- Norja sitoutuu vähintään 40 prosentin päästövähennykseen vuoteen 2030 mennessä vuoden 1990 tasoon verrattuna.
- Norja vähentää vuoteen 2020 mennessä globaaleja kasvihuonekaasupäästöjä 30 prosentilla vuoden 1990 päästötasosta. Tavoite toteutetaan käytännössä Kioton pöytäkirjan mukaisesti, jossa sitoudutaan siihen, etteivät päästöt vuosina 2013 - 2020 saa ylittää 84 prosenttia vuoden 1990 päästötasosta.
- Kehitysmaiden metsäkadon ja metsien tilan heikkenemisen aiheuttamien kasvihuonepäästöjen vähentäminen kestävä kehityksen mukaisesti.

Kansalliset ilmastotavoitteet on sisällytetty ilmastopimuksen kautta (suositus 390 S (2011–2012) hallituksen selontekoon 21 (2011–2012)) sekä vuoden 2030 uuden päästövelvoitteen osalta hallituksen selontekoon (13 (2014–2015) suositus 211 S (2014–2015)). Suosituksesta 401 S (2015–16) käy ilmi komitean päätös vuoden 2020 ilmastotavoitteesta. Norja sitoutuu yhdessä EU:n kanssa tavoittelemaan vähintään 40 prosentin päästövähennyistä vuoteen 2030 mennessä.

Suurkäräjät teki 14. kesäkuuta 2016 seuraavan päätöksen käsitellessään aloitetta Pariisin-sopimuksen hyväksymiseksi (suositus 407 S–2015–2016): Suurkäräjät pyytää hallitusta ottamaan lähtökohdaksi sen, että Norjan on huolehdittava päästövähennyksistä, jotka vastaavat Norjan päästöjä 1. tammikuuta 2030, ja että ilmastoneutraalius voidaan saavuttaa EU:n kiintiömarkkinoiden, kansainvälisen päästövähennysyhteistyön, kiintiökaupan ja hanke pohjaisen yhteistyön avulla.

Ruotsin vastaukset:

Mitä tavoitteita hallituksilla on tällä hetkellä vuosilukujen ja sen määrän suhteen, kuinka suuri osa energian kokonaiskulutuksesta tulisi olla peräisin uusiutuvista energialähteistä sekä mihin mennessä hiilen ja maakaasun käyttö on tarkoitus lopettaa kokonaan?

- Valtiopäivät on hyväksynyt tavoitteen, jonka mukaan uusiutuvan energian osuus vuonna 2020 on vähintään 50 prosenttia.
- Hallituksen tavoitteena on tehdä Ruotsista yksi ensimmäisistä fossiilittomista hyvinvointivaltioista, mutta tämän tavoitteen toteutumiseksi ei ole määritetty vuosikymmentä.

Mitä tavoitteita mailla on kasvihuonekaasujen vähentämiselle kokonaisuudessaan?

- Valtiopäivät on hyväksynyt tavoitteen, jonka mukaan Ruotsin tulee vähentää päästöjä vuoteen 2020 mennessä päästökaupan ulkopuolisella sektorilla 40 prosenttia verrattuna vuoteen 1990. Kolmannes tästä tavoitteesta saavutetaan huomioimalla kansainväliset ilmastotoimet.

- Valtiopäivät tukee visiota, jonka mukaan Ruotsilla ei vuonna 2050 ole lainkaan kasvihuonepäästöjen nettopäästöjä.

Miten näiden kahden edellä mainitun kohdan tavoitteet ovat kehittyneet viimeisen 10 vuoden aikana – onko niitä laskettu vai nostettu?

- Valtiopäivät hyväksyi edellä mainitut ilmastotavoitteet vuonna 2009. Nykyinen hallitus pyrkii siihen, että vuoden 2020 tavoite saavutetaan ilman, että kansainvälisiä ilmastotoimia huomioidaan, mikä tarkoittaa tavoitteen tiukentamista.
- Uusiutuvan energian osalta Ruotsi on jo ylittänyt vuodelle 2020 asetetun tavoitteen. Vuonna 2014 uusiutuvan energian osuus oli 52,6 %. Fossiilisten polttoaineiden käyttö on vähentynyt vuodesta 1990, jolloin se oli 37 prosenttia, 30 prosenttiin vuonna 2014.

Onko hallituksilla suunnitteilla laskea tai nostaa mainittua tavoitetasoa?

- Hallitus ja viime hallituksessa istuneet neljä puoluetta ovat vastikään sopineet parlamentaarisen valmistelun puitteissa siitä, että valtiopäivien tulee päättää tavoitteesta, jonka mukaan Ruotsi ei viimeistään vuonna 2045 päästä enää lainkaan kasvihuonekaasuja ilmakehään. Tämä tarkoittaa aieman, vuoteen 2050 tähtäävän vision tiukentamista.
- Viisi Ruotsin valtiopäivien puoluetta (hallituspuolueet mukaan lukien) sopivat 10. kesäkuuta 2016 energiapolitiikan puitesopimuksesta, joka sisältää tavoitteen uusiutuvan sähkön osuuden nostamisesta 100 prosenttiin vuoteen 2040 mennessä.

Kimmo Tiilikainen

Maatalous- ja ympäristöministeri, Suomi

Pohjoismaiden ministerineuvoston ympäristöasiain ministerineuvoston (MR-M) puheenjohtaja